

Abstrakt práce

Předkládaná disertační práce se zabývá problematikou dětské literatury a možností jejího využití ve výuce cizího jazyka na základní škole. Zasaduje zkoumanou problematiku do rámce českých kurikulárních dokumentů a výchovně-vzdělávacího procesu, charakterizuje dětskou literaturu z historické a žánrové perspektivy, popisuje řečovou dovednost čtení ve výuce cizímu jazyku a zabývá se postavením literárního textu a plánování vyučovací hodiny s literárním textem v cizojazyčné výuce. Pozornost věnuje rovněž dětské literatuře v pregraduální přípravě učitelů. Cílem práce je zjistit, jak je dětská literatura využívána ve výuce cizímu jazyku na základní škole, zda ji používají současné učebnice, jak na problematiku nahlízejí praktikující učitelé i studenti učitelství, ale i jaké možnosti využití dětská literatura v procesu cizojazyčné výuky nabízí.

Výzkumná šetření provedená dotazníkovou formou, náslechy, vlastní pilotáží a obsahovou analýzou učebnice prokazují, že se literatura pro děti a mládež objevuje jak v učebnicích základních škol, tak i ve výuce cizímu jazyku. Vzhledem k vysokému procentu nekvalifikovaných učitelů angličtiny v praxi je však i problematika využití literárního textu ve výuce cizímu jazyku interpretována intuitivně. Šetření prokázala, že praktikujícím učitelům chybí metodika práce s literárním textem ve výuce cizímu jazyku, čtenářské soutěže pro žáky základních škol, ale i např. dostatečný přehled o dostupných materiálech pro konkrétní jazykové úrovně a věkové kategorie na českém trhu. Z těchto zjištění vycházejí závěry pro praxi, které směřují např. k doškolení praktikujících učitelů v dané problematice, posunu od hlasitého čtení ve prospěch tichého čtení v hodinách cizího jazyka nebo k systematictějšímu přístupu k didaktice literárního textu v pregraduální přípravě učitelů.

Klíčová slova: literatura pro děti a mládež, literární text, řečové dovednosti, vyhledávací čtení, didaktika literatury